

Zero Waste!

Εκπαιδευτικό υλικό για τη μείωση των απορριμμάτων

Καρμπά Άρτεμις, Μοτσιπούλου Αθηνά
Εκπαιδύτριες ANTIGONΗΣ
Απόφοιτες Παιδαγωγικής Σχολής Α.Π.Θ
ΜΑ Ειδικευση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Πού πάνε τα σκουπίδια μας;

Αγόρασα ένα μπουκαλάκι νερό.

Όταν άδειασε, το πέταξα στα σκουπίδια.

Μετά πού πήγε;

Ας φανταστούμε το ταξίδι του!

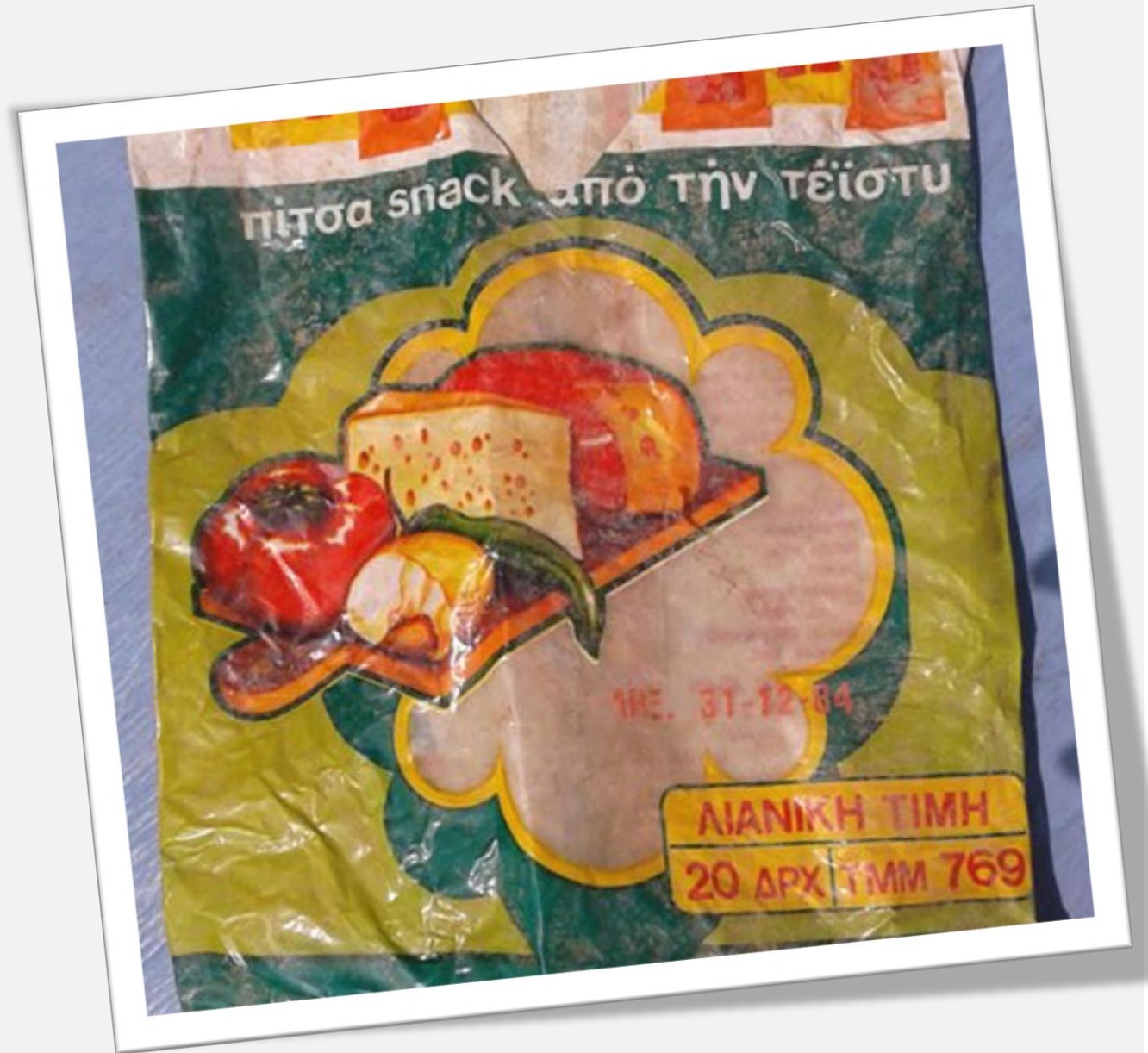

Πλαστική ρύπανση

Το πλαστικό δεν φεύγει **ΠΟΤΕ!**

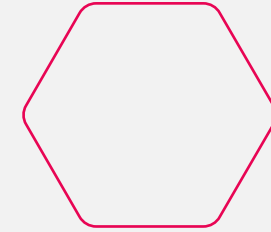
- Το 33% των προϊόντων χρησιμοποιείται μόνο μία φορά και στη συνέχεια καταλήγει στα σκουπίδια.
- Το πλαστικό δεν αποσυντίθεται αλλά διασπάται σε μικρά κομμάτια που ρυπαίνουν τις θάλασσες και τα ποτάμια.

(Πηγή: Plastic Pollution Coalition)

[Περιτύλιγμα του 1984 το οποίο βρέθηκε τον Απρίλη του 2018 στον Αγ. Νικόλαο Κρήτης](#)

Λίγες εικόνες, χίλιες λέξεις...

Χωματερές
γεμάτες
απορρίμματα

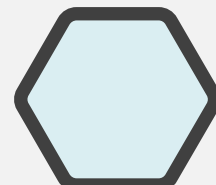
Τα στερεά απόβλητα και ειδικά τα πλαστικά απορρίμματα ρυπαίνουν το έδαφος και το νερό με τις επικίνδυνες χημικές ενώσεις που περιέχουν .

(National Geographic, 2013 :11 & Plastic Pollution Coalition)

Η ύπαρξη των χωματερών επιδεινώνει το φαινόμενο του θερμοκηπίου επηρεάζοντας δραματικά το κλίμα του πλανήτη.

(Ζαχαρίου κ.α, 2017: 22-23)

Πάνω από 1 εκατομμύριο θαλασσοπούλια και 100 χιλιάδες θαλάσσιες χελώνες και θαλάσσια θηλαστικά χάνουν τη ζωή τους από τα πλαστικά που βρίσκονται στη θάλασσα. (National Geographic, 2013:15)

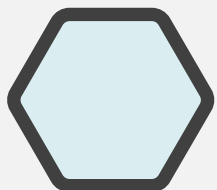

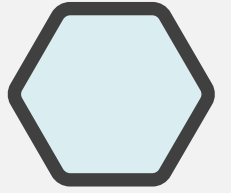
Παιχνίδι ταχύτητας

Πάρε μολύβι και χαρτί!

Μέσα σε 2 λεπτά
σκέψου πλαστικά αντικείμενα
που χρησιμοποιείς καθημερινά!

Τα άτομα που ακολουθούν τις αρχές του ZERO WASTE

καταφέρνουν να μειώσουν τα απορρίμματά τους αλλάζοντας τις καθημερινές τους συνήθειες και κάνοντας διαφορετικές επιλογές!!

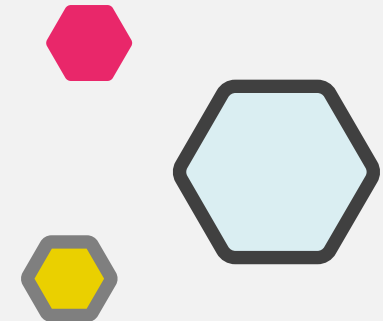
Τι σκέφτονται πριν αγοράσουν κάτι;

Κάθε Ευρωπαίος/α παράγει κατά μέσο όρο 490 κιλά σκουπίδια από την κατανάλωση τροφών, τις συσκευασίες των προϊόντων και τις υπόλοιπες καταναλωτικές δραστηριότητες της καθημερινότητας. (National Geographic, 2013 :20)

Αρνούμαι! REFUSE

- Λέω όχι στην πλαστική σακούλα. Αποφεύγω και τη χάρτινη αν μπορώ!
- Παραγγέλνω τον χυμό μου ζητώντας να μη μου φέρουν καλάμάκι.
- Επιλέγω να αγοράζω τοπικά προϊόντα χωρίς συσκευασία (λαϊκή αγορά, συνοικιακά μαγαζάκια κ.α) ...
- Αρνούμαι να χρησιμοποιήσω πλαστικό μίας χρήσης πχ. μπουκαλάκι νερού!

Μειώνω! REDUCE

- Μειώνω τις αγορές μου! Μειώνω τα απορρίμματα μου!
- Τελικά, το χρειάζομαι πραγματικά αυτό;
- Θα το χρησιμοποιώ για χρόνια ή θα το πετάξω μετά από λίγο;
- Ποια είναι η συσκευασία του;
- Μπορώ να το βρω χύμα ή χωρίς πλαστική συσκευασία;

(Πηγή: Ζαχαρίου κ.α, 2017: 24, Τερζής, 2009: 131)

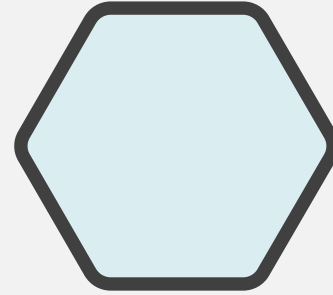
Επαναχρησιμοποιώ! REUSE

- Αποφεύγω το πλαστικό μιας χρήσης.
- Επιλέγω προϊόντα που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν:
υφασμάτινες τσάντες για τα ψώνια, επαναχρησιμοποιούμενα παγούρια νερού, μεταλλικά πλενόμενα καλαμάκια κλπ.
- Δεν πετώ τα παιχνίδια μου επειδή μεγάλωσα ή τα βαρέθηκα, τα δωρίζω σε κάποιο άλλο παιδί.
- Μπορώ να δώσω στα αντικείμενα νέα χρήση, να διευρύνω τον «κύκλο ζωής τους»!

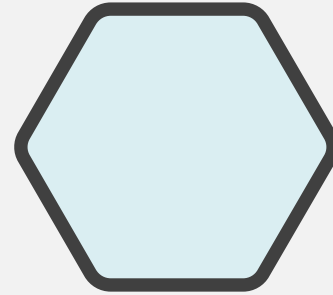

Αλλαγές που μπορώ να κάνω!

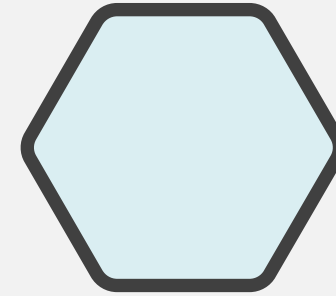

Αλλαγές που μπορώ να κάνω!

Επιδιορθώνω. REPAIR!

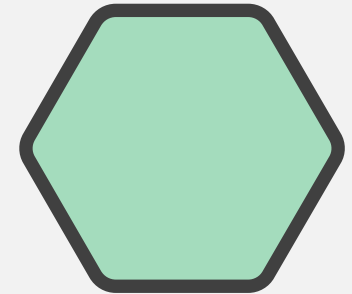
- Η επιδιόρθωση συσκευών, ρούχων και χρηστικών αντικειμένων μπορεί πραγματικά να κάνει μεγάλη διαφορά!
- Εξοικονομώ πόρους για τον πλανήτη και χρήματα για μένα!
- Μπορώ να μάθω κι εγώ πώς να δημιουργώ!

Ανακυκλώνω. RECYCLE!

- Δεν είναι η καλύτερη λύση όπως νόμιζα, είναι προτιμότερο όμως από το να πετάξω κάτι στα σκουπίδια!
- Τι μπορώ να ανακυκλώσω;
- Μέσω της ανακύκλωσης υλικών εξοικονομούνται πρώτες ύλες, ενέργεια και νερό.
- Θα "γλιτώναμε" την έκλυση 250.000 τόνων διοξειδίου του άνθρακα κάθε χρόνο, αν ανακυκλώναμε τα αλουμινένια κουτιά από μπίρες και αναψυκτικά που καταναλώνουμε και
- 3,84 εκατομμυρίων τόνων διοξειδίου του άνθρακα αν ανακυκλώναμε όλα τα υλικά συσκευασίας και χαρτιού που χρησιμοποιούμε καθημερινά.

(Πηγή: National Geographic, 2013: 27,29)

Κομποστοποιώ! ROT

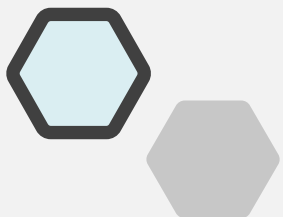
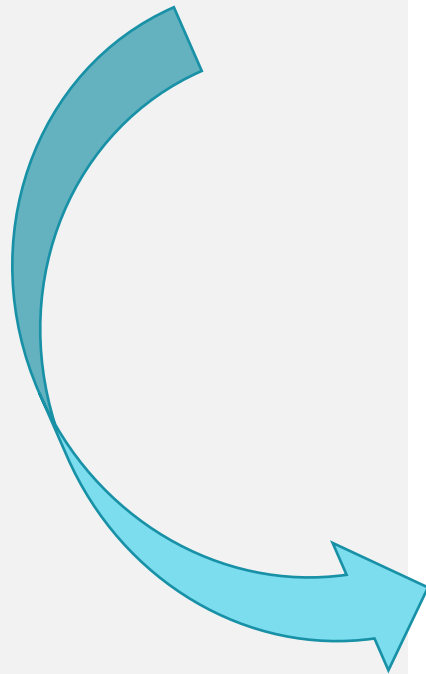
- Κομποστοποίηση είναι η φυσική ανακύκλωση τροφίμων μέσω της οποίας φλούδες φρούτων και λαχανικών γίνονται πάλι χώμα και δεν καταλήγουν στη χωματερή.
- Μειώνονται οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και αέριων ρύπων.
- Ψάχνω περισσότερα και μιλάω με την οικογένειά μου σχετικά...

(Πηγή: Τερζής, 2009, National Geographic :28)

Το ξανασκέφτομαι! RETHINK!

Όταν χρειαζομαι κάτι,
σκέφτομαι πρώτα την πυραμίδα των
αγοραστικών αναγκών!

Συζήτηση σε ομάδες

- Τι μας έκανε εντύπωση
- Συναισθήματα που νιώσαμε
- Τι αλλαγές μπορούμε να κάνουμε εμείς στην καθημερινότητά μας;

Φωτογραφικό υλικό

❖ Οι φωτογραφίες προέρχονται από τους ελεύθερους ιστότοπους που διαμοιράζουν εικόνες χωρίς δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας:

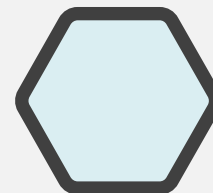
<https://www.pexels.com>

<https://pixabay.com>

<https://unsplash.com>

❖ Εξαιρείται η φωτογραφία στη διαφ. 16 που προέρχεται από το άρθρο <https://inhabitat.com/this-woman-can-fit-two-years-of-trash-in-one-small-mason-jar/>

❖ Εξαιρείται η εικόνα Buylierarchy of needs/ πυραμίδα των αγοραστικών αναγκών (διαφ.22). Η καλλιτέχνη Sarah Lazarovic την επανασχεδίασε, αυτή τη φορά στα ελληνικά παρέχοντας άδεια χρήσης με την αναφορά του ονόματός της. Επισκεφτείτε τον ιστότοπο: www.SarahL.com

Βιβλιογραφικές αναφορές

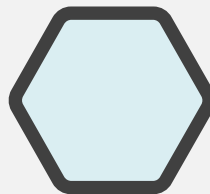
Ζαχαρίου, Α., Ιακώβου, Μ. και Κουνναμάς, Κ. (2017). *Ξανασκέψου το, το καλύτερο απόβλητο είναι αυτό που δεν παράχθηκε ποτέ: προσεγγίζοντας θεωρητικά το ζήτημα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων*. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Λευκωσία.

National Geographic Society (NGS). (2013). *Εγκυκλοπαίδεια του Περιβάλλοντος για νέους: Ρύπανση, τόμος 5*. Αθήνα: ΣΕΛΕΝΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ.

Ανακτήθηκε στις 30/3/2020: https://www.inedivim.gr/images/ng-egkykpolaideia/ng-egkykpolaideia-perivalon-5-ripansi.pdf?fbclid=IwAR2nedvtjDNLVJ_6aX9Ix17SvAtYBeJDV4DknVGW--RCtVi3ZQ6c9mU3oec

Plastic Pollution Coalition. (χ.η). *We're moving toward a plastic-free world, Learn the facts*. Ανακτήθηκε στις 5/4/2020 από: <https://www.plasticpollutioncoalition.org/the-facts>

Τερζής, Ε. (2009). *Οδηγός Περιβάλλοντος: διαχείριση απορριμμάτων*. Αθήνα: WWF Ελλάς

ANTIGONH - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης
για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία
ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
Πτολεμαίων 29Α, 6^{ος} όροφος, 54630 Θεσσαλονίκη
τηλ: +30-2310-285.688, φαξ: +30-2310-222.503
info@antigone.gr www.antigone.gr
Skype: antigone.information.centre